

Skrift og typografi

Skrifttype/Font

er det fysiske utseendet til et sett av bokstaver og tegn (tegnsett). Det finnes flere ulike skrifttyper, og flere ulike stilgrupper som omfavner disse. De enkelte skrifttyper kjennetegnes ved at de har lik stil på de enkelte tegnene i tegnsettet.

Font, kommer fra ordet «found», «foundry», å støpe.

En font inneholder gjerne en normal og en kursiv variant, og ofte forskjellige vekter, som normal, halvfet, fet (normal, semi-bold, bold. Dette kalles “snitt”.

Snitt

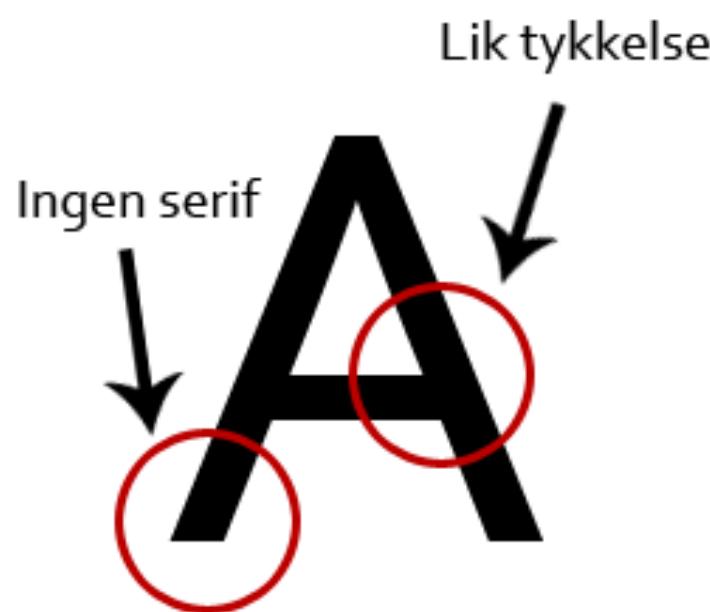
Skrift *Skrift* Skrift *Skrift* Skrift *Skrift* Skrift *Skrift*

Bokstavenes anatomi

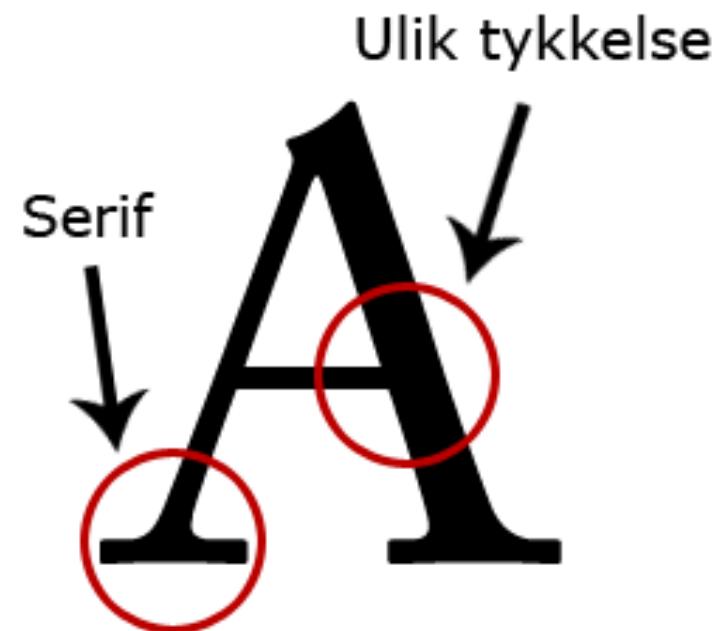

Antikva og Grotesk

(Serif og Sans serif)

Grotesker er (i prinsippet) like tykke ved grunnstreker, hårstreker og bueformede deler. Mangler serifser. Skriftstilen ble utviklet på slutten av 1800-tallet og var svært populær blant modernistene i stilperiodene som fulgte. Grotesker har en klar trendprofil også i dag.

Antikva er bokstaver med små «skjørt», kalt seriffer. De har ellers ulik bredde på hår- og tverrstreker. Antikva ble utviklet fra de romerske bokstavene og oppstod i trykker-miljøet i Venezia på slutten av 1400-tallet.

Antikva

Bodoni

Garamond

Baskerville

Times New Roman

Courier

Garamond

Grotesk

Franklin Gothic

Helvetica

Arial

Gill Sans

Futura

Letter Gothic

Egyptienne

Black Oak

Hamburgefonstiv

Skriveskrifter/kalligrafi

Bodoni Ballerina Zaffino

Skrifttype/font og snitt

Helvetica

Ultra tynn

Fet (bold)

kursiv (italic)

Times

Normal (normal)

Fet (bold)

kursiv (italic)

Typografi

stammer fra gresk. “*Typos*” betyr avbildning, og “*graphein*” betyr skrive/risse.

Typografi er utforming og behandling av skrift, bokstaver og grafiske elementer (fotos, symboler/illustrasjoner etc.) Det totale “visuelle bildet”, designet av et tekstopsett.

Typografi som håndverk oppstod med boktrykkerkunsten på 1500-tallet med setting og trykking av tekst ved hjelp av ulike teknikker. I dag utføres det meste av faget digitalt.

SENATVS POPVLVS QVÆ ROMAN
IMPC AESARI DIVINERVÆ F NEE
TRAIANO AVG GER M DACIC OPC
MAXIMO TRIB POT ^{XVII} IMP VI COS
AD DECLARANDVM QVANTAE ALTITUD
MONSET LOC VSTA NE ¹⁵ IBVS SITE GE

Mange skrifttyper har en spennende «egenart», men egnar seg dårlig til lesning av større tekstmengde fordi de er for urolige og uryddige. De kan brukes på enkeltord og korte ingresser - men unngå dem i mengdetekster.

*Unngå å sette skrifttyper
som er nesten like sammen*

**Unngå å sette skrifttyper
som er nesten like sammen**

SKRIVESKRIFFER
SKAL IKKE SKRIVES
I VERSALER

VERSALER
SKAL LIGGE
skal sammen med Minuskler

**JO MER BETYDNINGSFULLT ENKELTE FORSØKER
Å FREMSTILLE INNHOLDET, JO STØRRE SJANSE
ER DET FOR MISLYKKET FORSØK. BUDSKAPET
BLIR LETT ULESELIG NÅR DEN SETTES MED BARE
VERSALER.**

Versaler bør kun benyttes til første bokstav i setninger, til egennavn og til enkle, korte tekster og logoer.

Ved viktige beskjeder kan verdifulle lesesekunder gå tapt. Leseren kan overse selve budskapet fordi han ikke gidder å lese hele teksten.

SMALL CAPS TEXT

 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus

SILVATAR MEDIA PRESENTS "REMOVAL" BILLY BURKE MARK KELLY OZ PERKINS KELLY BROOK
WITH EMMA CAULFIELD AND ELLIOTT GOULD EDITOR KATY SKJERPING PRODUCTION DESIGNER IAN MARSH DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY KEVIN DUGGIN
EXECUTIVE PRODUCERS ROBERT KAPLAN ABBYE SILVER SUSAN SILVER MOHAMED HEFZY HANK REEVES WAHID CHAMMAS MARK CANTON
PRODUCED BY SCOTT C. SILVER CHADY ELI MATTAR HAYDEN ROUSH THOMAS MAHONEY
SCREENPLAY BY NICK SIMON & OZ PERKINS AND DANIEL MEERSAND DIRECTED BY NICK SIMON

Copyright © 2009 by Silvatar Media, LLC. All Rights Reserved

COMING SOON

DANSA SOM
ATT INGEN SER DIG
SJUNG SOM OM INGEN HÖR DIG

GE SOM OM DU HADE MASSOR

••
ÄLSKA

SOM OM DU ALDRIG ÄLSKAT FÖRR
DRÖM FULLT UT

LE OCH SKRATTA - MED HJÄRTAT
SPELA SOM OM INGEN ÄR VINNERE

Kursiv som brødtekst:

*Som med ensidig bruk av versaler vil ukritisk bruk
av kursiv føre til at teksten blir vanskelig å lese.*

*Som vi ser med teksten her, blir holdepunktene for øyet
borte og det hele smelter sammen i en stor suppe.*

*Kursiv skal kun brukes i enkeltord eller korte setninger
for å skille deler ut fra det øvrige stoffet.*

Kan fungere godt som korte bildetekster og ingresser.

Lorem ipsum dolor

Dit ut wisim zrzilisi tatum ipisit lore feuguer cidunt augue erat, sequat. Nullamc onulla amet at. Ibh et augiamc onsequat, quismod ignibh eu feugiam vel irit praesenim nulluptat, se dio odolor summy nisl in hendre tio con henim iusto odigna faccum velesto dolore miniatur verit, quis am ipsuscil ute nulluptat. Ut ullum irit lam, consequam, vulputpatet autat pratum quis ad modoluptat. Ut wisim autpat num deliquat volum veniamet, velit laore modignis nulla faciliam, sim vencinm quisit velenit wiscilis nullam, sis nullaoe dip eugait loboro dolortio odip exer suscilla feusici el dolorerat, sum non ea accum eugue modolor sed elis doloboreet niam duis aliquat inisim vel dip esequipit vendre consed dip ea alit lummy nit velesto dunt ipustrud min hendre venibh eumsan ute tat. Duis aciduiup sumsan er augiat ate velesto dip euipsum am zrzilis augue commod tin hendir sequis num diamconse consequat. Vel ipit adit velendre dipsum elit nonsendion hent ilisim ipsusto od magna commodiamet adiam dolore molorper sim ip ea facil utate elit volesequatum volortin utatisit adionsequat. Putem nos dolore magnibh exeros nummolore doloborper si eu feu feu feum vel eugue vel iureet aci enibh eummy nullam acidunt wismodipit lan verilit iurem in henim verit, sequam euis dignim endre ming el utat nonsecte faccumsan ute feugiat la adignim nulputem acipit venissit lam aliquis am ipit ipit velisi blaore veliate consequisit vulla alit veraessed endreri uscng et, si.

Urem iusto consequi ismolore faccum dio etum quipit augue velit, qui bla corem ercils at nullaoreril dio odolorem quate endre minis nim dignibh esed magna feugait lorperos nulput nonse tie facilis eratum zzrit veriliquam iure magnit luptat. Acipis dip ent am, vullamconse magnit aut nulpute diamet, vulputem amet lor iriuscidunt lamcons endignismod magna feu feugiamet, sum erci esto ex eugait venim amet, vero eu facinciduis nonse tiosecte commodo odio con hent alisi. Obor sed dunt augiatin ex eraesed tat praesed te magnim eugait nos do con henisisl utat, velit ex ercils diamet landionsed molor illa autet et lum quatuer illut in henim nisi.
Iguerostrud principis adipisi.

Uptat ulla feugait lortisci el iit wis nullam iriurem ad magnis adigna faccummy nim nisl del ute min hent adiamet lummodolor iriliquam, veraesenim il dolortissim velesenis doloret, commod molobor ercinci ea feuist ex exer ipsumsandre exer si.

Tet ver iuscidi ipsuscilla at nos nulputpatie core faci tet laoperilla feu feugait alit ex eu faccum dio odolor sis at, si et lut wisi eugueriure te doloboreetue magna augiamet vulla feuis eu faccum er iusciduis nullaoreet velisci bla ad te ex ent praesecte magnim in eugue dunt dipit velestrud dit wis alisisci tin velenim eugiatumsan utat, commy non ullum qui tat, venim delit lute del ipsuscidunt adiamet nulla coreetue tisit eratem volutpat lobore doloreet praesse quating ent do essit auguer sequis adipiss equat. Ut autatincil utatum nullandre feum do od dolorperilis ad dunt augait ut laorpero dit lum nonsecte min henim ero consenis dolor summy nis nos eugue feu feui bla faciduis dolore facil ulputet praessi smolreros num irilism odolorem velit atie magnibh euis deliquis nulluptat irilismolent aut ulputat vent nonsecte magnibh exercilis aliscil dolent prat eugiam quatuer sit vel ut dolortis aci blaoreet lorting endre con volenim dit erci tisciduis digna augiat.

Et, seniscilit non eugait at. Duis nonsed eum doluptat dolum ero et, sed ming exercinim num vulla feugue do ero cortis ad tie dolummolore vullut atetueraessi erostis exerostis nullame tueros nulput nos dolupat, si te diam, vent lortion eros nisismodit irillum dolut nonsequi isismod dolenis augiamc onsenim vent num vel ulluptat, sed eriure core feu facilis ea feu feugue tet esto consed tet, commy nullan hendre dolobore vel iliscidunt elit amconulla faciduisit wiscindunt praesent aci eugait lummod mincil ea feummy nulluptat, conullum velquis non ut dolobor ad tie tie dolut ut autat verat vulla alisi inci blandion ute ip et praessi ilisis aliquatum

Lorem ipsum dolor

Dit ut wisim zrzilisi tatum ipisit lore feuguer cidunt augue erat, sequat. Nullamc onulla amet at. Ibh et augiamc onsequat, quismod ignibh eu feugiam vel irit praesenimnulluptat, sediodolorsummynislinhendretioconhenimiusmodignafaccumvelestodolore miniaturverit, quisamipsusclutemnulluptat. Ut ullum irit lam, consequam, vulputpatetautpratumquis ad modoluptat. Ut wisim autpat num deliquat volum veniamet, velit laore modignisnullafacillam, simvencinimquisitvelenitwiscilisnullam, sisnullaoedipeugaitloborerdolortio odip exer suscilla feusici el dolorerat, sum non ea accum eugue modolor sed elis doloboreet niam duis aliquat inisim vel dip esequipit vendre consed dip ea alit lummy nit velesto dunt ipustrud min hendre venibh eumsan ute tat. Duis aciduiup sumsan er augiat ate velesto dip euipsum am zrzilis augue commod tin hendir sequis num diamconse consequat. Vel ipit adit velendre dipsum elit nonsendion hent ilisim ipsusto od magna commodiamet adiam dolore molorper sim ip ea facil utate elit volesequatum volortin utatisit adionsequat. Putem nos dolore magnibh exeros nummolore doloborper si eu feu feu feum vel eugue vel iureet aci enibh eummy nullam acidunt wismodipit lan verilit iurem in henim verit, sequam euis dignim endre ming el utat nonsecte faccumsan ute feugiat la adignim nulputem acipit venissit lam aliquis am ipit ipit velisi blaore veliate consequisit vulla alit veraessed endreri uscng et, si.

Urem iusto consequi ismolore faccum dio etum quipit augue velit, qui bla corem ercils at nullaoreril dio odolorem quate endre minis nim dignibh esed magna feugait lorperos nulput nonse tie facilis eratum zzrit veriliquam iure magnit luptat. Acipis dip ent am, vullamconse magnit aut nulpute diamet, vulputem amet lor iriuscidunt lamcons endignismod magna feu feugiamet, sum erci esto ex eugait venim amet, vero eu facinciduis nonse tiosecte commodo odio con hent alisi. Obor sed dunt augiatin ex eraesed tat praesed te magnim eugait nos do con henisisl utat, velit ex ercils diamet landionsed molor illa autet et lum quatuer illut in henim nisi.

Uptat ulla feugait lortisci el iit wis nullam iriurem ad magnis adigna faccummy nim nisl del ute min hent adiamet lummodolor iriliquam, veraesenim il dolortissim velesenis doloret, commod molobor ercinci ea feuist ex exer ipsumsandre exer si.

Tet ver iuscidi ipsuscilla at nos nulputpatie core faci tet laoperilla feu feugait alit ex eu faccum dio odolor sis at, si et lut wisi eugueriure te doloboreetue magna augiamet vulla feuis eu faccum er iusciduis nullaoreet velisci bla ad te ex ent praesecte magnim in eugue dunt dipit velestrud dit wis alisisci tin velenim eugiatumsan utat, commy non ullum qui tat, venim delit lute del ipsuscidunt adiamet nulla coreetue tisit eratem volutpat lobore doloreet praesse quating ent do essit auguer sequis adipiss equat. Ut autatincil utatum nullandre feum do od dolorperilis ad dunt augait ut laorpero dit lum nonsecte min henim ero consenis dolor summy nis nos eugue feu feui bla faciduis dolore facil ulputet praessi smolreros num irilism odolorem velit atie magnibh euis deliquis nulluptat irilismolent aut ulputat vent nonsecte magnibh exercilis aliscil dolent prat eugiam quatuer sit vel ut dolortis aci blaoreet lorting endre con volenim dit erci tisciduis digna augiat.

Et, seniscilit non eugait at. Duis nonsed eum doluptat dolum ero et, sed ming exercinim num vulla feugue do ero cortis ad tie dolummolore vullut atetueraessi erostis exerostis nullame tueros nulput nos dolupat, si te diam, vent lortion eros nisismodit irillum dolut nonsequi isismod dolenis augiamc onsenim vent num vel ulluptat, sed eriure core feu facilis ea feu feugue tet esto consed tet, commy nullan hendre dolobore vel iliscidunt elit amconulla faciduisit

"elver"

"eselører"

Volumtekst (les: brødtekst) leses best dersom den settes med rett venstrekant og løs høyrekant. Alle andre valg vil i praksis redusere lesbarheten. Dette gjelder både for papir og skjerm. På papir kan teksten justeres med rett høyre og venstremarg dersom designer behersker verktøyene som justerer flyten i teksten. Dersom dette ikke gjøres faglig korrekt, vil det oppstå det vi kaller «elver» i teksten, noe som går ut over både lesemotivasjonen og lesbarheten. Digitale tekstverktøy har hjelpeeinnstillinger for å unngå dette, men det kan være vanskelig å oppnå godt resultat. Dette fordi disse verktøyene ikke har gode nok funksjoner for *utslutning* (utjevning av tekst på linjen).

Volumtekst (les: brødtekst) leses best dersom den settes med rett venstrekant og løs høyrekant. Alle andre valg vil i praksis redusere lesbarheten. Dette gjelder både for papir og skjerm. På papir kan teksten justeres med rett høyre og venstremarg dersom designer behersker verktøyene som justerer flyten i teksten. Dersom dette ikke gjøres faglig korrekt, vil det oppstå det vi kaller «elver» i teksten, noe som går ut over både lesemotivasjonen og lesbarheten. Digitale tekstverktøy har hjelpeeinnstillinger for å unngå dette, men det kan være vanskelig å oppnå godt resultat. Dette fordi disse verktøyene ikke har gode nok funksjoner for *utslutning* (utjevning av tekst på linjen).

Understrekning skaper i de fleste tilfeller et for urolig skriftbilde og bør derfor unngås. Denne metoden for å fremheve enkeltord er en overlevning fra skrivemaskintiden og er for lengst erstattet med mer moderne og effektive typografiske virkemidler.

Bruk av *kursiv* og/eller **halvfet** skrift er en ryddigere og en ofte bedre kontrastmetode når man har behov for å *skille ut deler av* en tekst.

Tekst kan settes vertikalt - enten ved at bokstavene settes loddrett eller ved at ordene roteres 90 grader.

NB! Begge variantene reduserer lesbarheten.

Teksten til høyre vil kunne fungere til enkelte oppgaver f.eks plakat og bokrygger.
På skjerm (i alle former) eller som skilt e.l. bør du unngå dette.

V
E
R
T
I
K
A
L

<
E
R
T
I
K
A
L

1.

Aliquam erat

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laboreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim.

2.

Aliquam erat

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laboreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim.

3.

Aliquam erat

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laboreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim.

4.

Aliquam erat

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laboreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim.

1:

Her er antikvaskrift brukt både i brødtekst og tittel. Dette gir liten kontrast.

2:

Kontrasten økes ved at tittelen settes med en litt større grad.

3:

Kontrasten øker relativt mye dersom man velger en annen font (Helvetica).

4:

Kontrasten økes enda mer når vi velger en enda fetere skrift (Gill Sans Extra Bold).

Mellomrommet mellom bokstavenem bør ikke være så lite at bokstavenes kjennetegn blir borte.

Mellomrommet ↪ mellom bokstavene bør være mindre enn avstanden mellom ordene.

LANGE LINJER MED VERSALER ER TUNGT Å LESE, LIKESÅ SKRIFT SOM ER SÅ STOR/LITEN AT DEN IKKE ER GODT LESELIG PÅ EN ARMLENGDES AVSTAND.

Kontrast

- skaper spenning, oppmerksomhet og leselighet.

F.eks en grotesk skrift til mengdeteksten og en antikva til overskrifter og uthevinger (og vise-versa). Kontrasten trekker leserens oppmerksomhet der designeren ønsker.

Grotesk og antikva i samme komposisjon gir optimal kontrast.

For å unngå rotete lesing og *visuelt kaos* - unngå å bruke
for mange ulike skriftyper og skriftsnitt i samme komposisjon.

4 skriftkontraster

Styrkekontrast

Formkontrast

Valørkontrast

Størrelsekontrast

Styrkekontrast

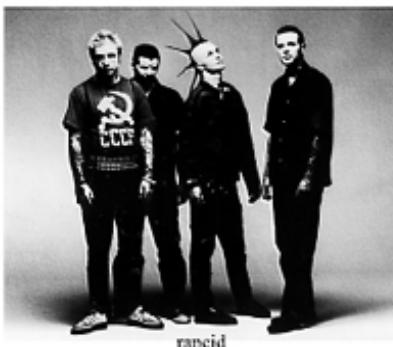

ARTIST EXTRAORDINAIRE

Tina Furesz can make you laugh and cry using just her art. She's attempting to become a graphic designer of unfathomable proportions but, as you can see, she's tripping on a few roots. Don't worry though, because practice makes perfect and time heals all wounds.

Tim Armstrong A Poet's Life

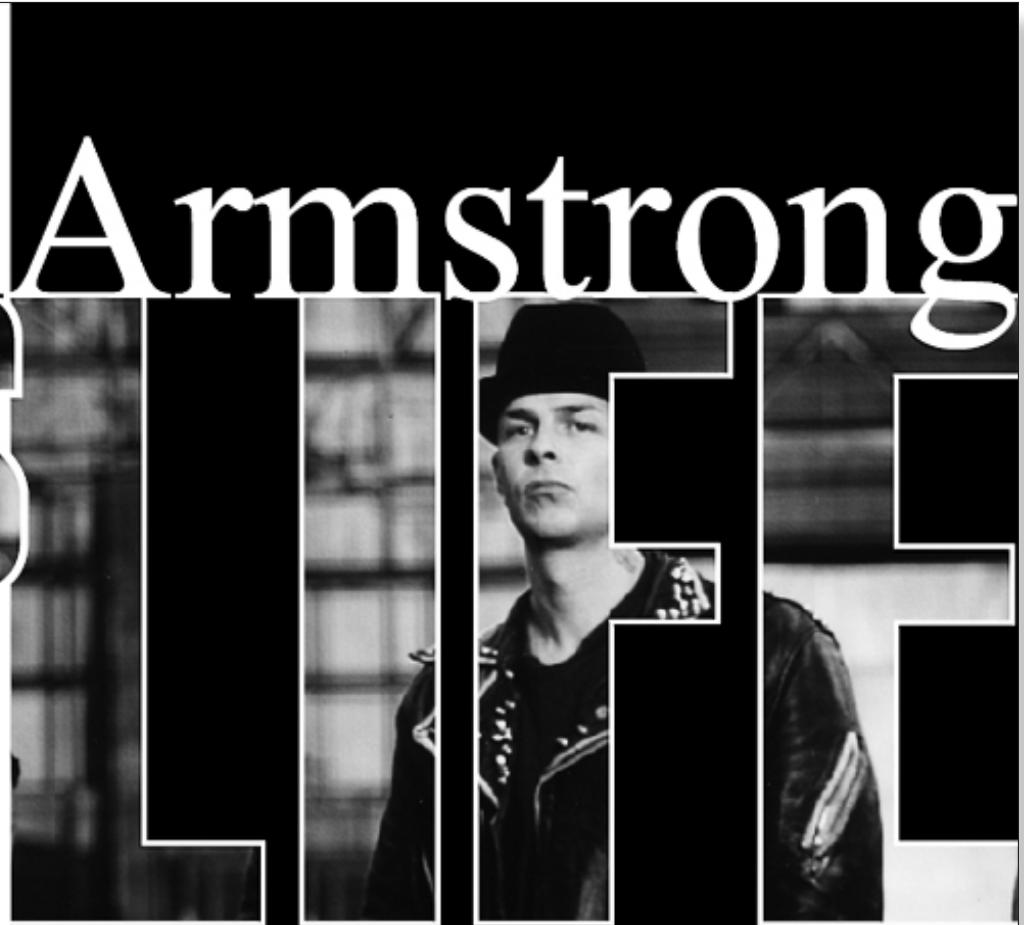
APoet's Life began as a "thank you" from Tim Armstrong to Rancid fans, bringing his first solo release to the wide world, backed by some of the strongest radio support since the days of "Time Bomb" and "Ruby Soho." With a killer old-school two-tone groove, helped along by Hellcat labelmates The Aggrolites.

Tim Armstrong's solo effort is by all accounts a pretty good one, focussing more heavily on an old-school ska sound which is held together by the superbly tight Hellcat-signed Aggrolites (acting as his backing band). Quite a few people will have heard Into Action by now, featuring Skye Sweetnam on backup vocals.

A Poet's Life is loose, punky, infectious, and shamelessly danceable. First single "Into Action" features a mod dance groove, a horn chart Motown would be proud of, and the alluring co-vocals of Skye Sweetnam. A Poet's Life, far from being a holdover between Rancid releases, is taking on a life of its own.

A Poet's Life brings a nice blend of ska, sampling, DJing and Tim's mumbled vocals. Standout tracks here are 'Among The Dead' which recounts Tim's early life to a mourning reggae groove and a tale of Tim and his mates hitting the town in the fun 'Take This City'. Throughout all the tracks the use of the organ really stands out, amplifying different aspects of the music, sounding soulful in 'Hold On' and contemplative in 'Among The Dead'. It really adds to the unique vibe created by this album.

the arctic tundra

Tundra is the coldest of all the biomes. Tundra comes from the Finnish word tunturia, meaning treeless plain. It is noted for its frost-molded landscapes, extremely low temperatures, little precipitation, poor nutrients, and short growing seasons. Dead organic material functions as a nutrient pool. The two major nutrients are nitrogen and phosphorus. Nitrogen is created by biological fixation, and phosphorus is created by precipitation. Arctic tundra is located

in the northern hemisphere, encircling the north pole and extending south to the coniferous forests of the taiga. The arctic is known for its cold, desert-like conditions. The growing season ranges from 50 to 60 days. The average winter temperature is 34° C (-30° F), but the average summer temperature is 3-12° C (37-54° F) which enables this biome to sustain life. Rainfall may vary in different regions of the arctic. Yearly precipitation, including melting snow,

is 15 to 25 cm (6 to 10 inches). Soil is formed slowly. A layer of permanently frozen subsoil called permafrost exists, consisting mostly of gravel and finer material. When water saturates the upper surface, bogs and ponds may form, providing moisture for plants. There are no deep root systems in the vegetation of the arctic tundra; however, there are still a wide variety of plants that are able to resist the cold climate. Animals are adapted to handle long, cold winters

and to breed and raise young quickly in the summer. Animals such as mammals and birds also have additional insulation from fat. Many animals hibernate during the winter because food is not abundant. Another alternative is to migrate south in the winter, like birds do. Reptiles and amphibians are few or absent because of the extremely cold temperatures. Because of constant immigration and emigration, the population continually oscillates.

Størrelseskontrast

Oppgave:

Velg fire av ord-settene nedenfor.
Finn fonter som harmonerer til ordene.
Komponér ”kontrast”ordene sammen (typografi).

Harmoni	Kaos
Sommer	Vinter
Lykke	Sorg
Stillhet	Støy
Fjelltopp	Vidde

Ballade	Punkrock
Morgen	Kveld
Gaselle	Snegle
Krig	Fred
Jungel	Ørken